

Kleine houtwormkever (*Anobium punctatum*)

Enkele houten onderdelen zijn aangetast door kleine houtwormkever (*Anobium punctatum*), ook wel eens kleine klopkever genoemd. De aantasting is herkenbaar aan de kleine ronde uitvliegopeningen (1-2 mm) van de volwassen insecten of kevers. Deze kever heeft een voorkeur voor zachte, minder duurzame houtsoorten (zoals beuk en populier), spinhout, dun plaatmateriaal en vochtig hout dat door schimmels verzwakt is. Kortom, deze kever veroorzaakt zelden structurele schade aan balken. Bij zachte houtsoorten kan het hout na langdurige aantasting wel sterk verzwakken en bij aanraking of stoten gaan afbreken of beschadigd raken. Trappen, vloeren, stoelen en beeldsnijwerk worden vaak in zachtere houtsoorten gemaakt en hebben dus vaker te lijden van de kleine houtwormkever.

WAT DOEN? STAPPENPLAN EN BESTRIJDINGSMETHODEN

Plankenvloer aangetast door kleine houtwormkever met typische hoopjes boormeel.

1. Los eventuele vochtproblemen op

Heeft de kleine houtwormkever toch duurzamer hout (bv. eik of ouder naaldhout) aangetast? Dan is het wellicht vochtig hout. De beste maatregel voor de bestrijding is het opsporen en oplossen van alle vochtproblemen. Wanneer je het hout droog kan houden, zal de keverpopulatie steeds kleiner worden.

2. Ga na of de aantasting nog actief is

Ga niet meteen bestrijden, maar ga altijd eerst na of de aantasting nog actief is. Dit kan via monitoring of het verder opsporen met eenvoudige detectietechnieken ([zie onderhoudsfiche](#)). Als hieruit blijkt dat de aantasting niet meer actief is, is een bestrijding of preventieve behandeling niet nodig.

Kerkstoel met kleine ronde uitvliegopeningen van de kleine houtwormkever.

3. Bepaal een geschikte behandeling op basis van verschillende factoren

- Als het actief aangetaste onderdeel verplaats- of demonteerbaar is of voorzien van een afwerklaag, contacteer je best een specialist om een geschikte behandeling te bepalen. Meubilair zoals kerkstoelen of kasten en kunstvoorwerpen zoals beelden kunnen bijvoorbeeld behandeld worden in een anoxiekamer of warmtekamer.
- Als het actief aangetaste onderdeel een beperkte sectie heeft, dus meer oppervlakte en minder volume zoals bijvoorbeeld een plankenvloer, dan kan het houtoppervlak, ter hoogte van de aantasting, ingestreken worden met vloeibare insecticiden verkrijgbaar in doe-het-zelfzaken. Hoewel kleine houtwormkever zelden tot structurele problemen leidt, kunnen ook constructiedelen met een actief aangetaste spinhoutstrook plaatselijk ingestreken worden ter hoogte van de aantasting. Dit doe je dan vooral om de verdere verspreiding van kleine houtwormkever in je interieur tegen te gaan.

Ga enkel zelf bestrijden met insecticide indien:

- het hout droog en ontstof is;
- het om onafgewerkt hout gaat, dus bv. zonder vernis of zonder verflaag;
- de onderdelen een eerder lage erfgoodwaarde hebben;
- het vaste onderdelen betreft die niet eenvoudig te demonteren zijn.

4. Opvolging

Blijf ook na een behandeling de activiteit door houtborende insecten monitoren. Het volledig elimineren van houtborende insecten in een complexe zolder kan zelden worden bereikt. Het is eerder een langdurig proces waarbij de focus ligt op het 'onder controle houden' door een combinatie van maatregelen gericht op voorkomen, blokkeren, opsporen, beperken en enkel indien nodig bestrijden.

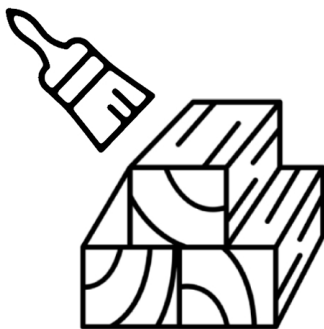
Monitoring met detectiepapier.

Anoxiekamer voor de behandeling van verplaats- of demonteerbare onderdelen.

Mobiele warmtekamer voor de behandeling van verplaats- of demonteerbare onderdelen.

Oppervlaktebestrijding met vloeibare insecticide.

WAT VERMIJDEN? WAAROP LETTEN?

- Breng na de bestrijding een registratieplaatje aan bij de ingang van de behandelde ruimte waarop de datum, de gebruikte producten (en de werkzame stof van het product) en de naam van de uitvoerder vermeld staan. Dit is interessante informatie voor de opvolging alsook een waarschuwing voor bezoekers wanneer een insecticide op solventbasis werd gebruikt.
- Gebruik nooit een oude voorraad insecticiden zonder dat je weet wat de samenstelling is. Ze zijn meestal bijzonder schadelijk voor de gezondheid. Insecticiden zoals lindaan en deltamethrine zijn niet meer toegelaten.
- Zijn er vleermuizen of kerkuilen aanwezig? Behandeling van het hout kan alleen in de periode dat de dieren er niet verblijven. Contacteer de respectievelijke werkgroepen op www.natuurpunt.be of www.kerkuilwerkgroepvlaanderen.be om te bekijken welke periode het meest geschikt is.
- Indien je zelf insecticiden gaat gebruiken, zorg dan voor voldoende zelfbescherming volgens de richtlijnen van de fabrikant.

MEER INFO?

Verwante onderhoudsfiches

- [Houtborende insecten opsporen \(2023 - OF3.3.1\)](#)
- [Meest voorkomende houtborende insecten \(2023 - IF3.3.2\)](#)
- [Houtborende insecten bestrijden \(2023 - OF3.3.3\)](#)
- [Overzicht bestrijdingsmethoden tegen houtborende insecten \(2023 - IF3.3.4\)](#)
- [Wegwijzer bij houtborende insecten \(2023 - IF3.3.5\)](#)
- [Grote klopkever bestrijden \(*Xestobium rufovillosum*\) \(2023 - OF3.3.6\)](#)
- [Huisboktor bestrijden \(*Hylotrupes bajulus*\) \(2023 - OF3.3.8\)](#)

Onderhoudsbrochure monumentenwacht

- [Dieren in en op gebouwen: Insecten](#)
- [Biologische aantastingen in hout](#)

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
btw-nr. 0445.321.852
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

monumentenwacht
Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies